

SZEGEDI HIRLAP.

97-ik szám.

Vasárnap, télelő (december) 2-án 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szünetkörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Szentháromságutca, Geislerfele ház, 872. szám, havá a kéziratok bérmentve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden hazhozordással: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt, osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetési:

Az áthasábas hirdetés egyezri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr, többszörinél 5 ujkr. Bélyegdi minden egyes beigtatásért 36 ujkr. A nyitlterben a háromasasos petitsor igrtási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénznek és hirdetének Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Álföldi viszonyok.

Mit kell tennünk?

Az őszbő 20-ki oklevél vártalan megjelenése s még vártalanbani tartalma villanszerűleg hatott a nemzet minden idejére.

A benyomás, melyet a kedélyekre gyakorolt, oly határozatlan, oly idegenszerű vala, hogy a meglepetés első pillanataiban még azok sem bírták magukat a teendőkre nézve tájékozni, kiknek különben némi elégtétellel szolgálhatott látni, hogy elvégre a fejedelmi trónon is beismertették a tizenegy éven által erőszakolt kormányrendszernek helytelenségét; melynek tarthatatlanságát ők már születésekor megjósolták.

Csupán egyre nézve volt tisztában mindenki s az egész nemzet önmagával: hogy az ősi alkotmányunk visszaadott főslányai az ország történelmi jogaihoz gyökerestül követelményeként távol sem töltöttek be, azokat kielégítőül a nemzetnek elfogadnia nem lehet, nem szabad.

Ez volt a közmegegyezés, ez volt a haza összes népének közérzése. S épen az által adta a magyar nagykörtségének legkétségtelebb bizonyítványát, hogy a szűdletes erkölcsi lőkés alatt sem vesztette el lélekjelenlétét.

A napisajtó hallgatott. S épen e némaság volt az ország lelkékapotainak leghűségesebb ki nyomata.

Fölcsodán pedig a villanyos útás után csakhamar a nemzet, mindenki azt kérdezte önmagától: mi most a teendő? S rövid, de józan megfontolás után föl is találta önkélemben a választ, mely parancsolá, hogy a nyert tért elfoglalni s az archimedési pontot az ősi alkotmány csonkítatlan visszaeszerzésére megragadni hazafiai kötelesség.

S a napisajtó megtörtéven rövid némaságát, ugyane hazafiai kötelesség teljesítését hirdette; ki-kötte a nemzet osztatlan megegyezéséből merített ama fültételt: miszerint a esekévsére megnyitott alkotmányos tért csak az 1847-ki megszentett törvény sértetlen alapján lehet és szabad elfoglalni.

Mint egy férfiún érezett és gondolkodott a nemzet. S ez érzelmünk és gondolkodásunk hűségese tolmácsa vala a hírlapi sajtó.

Csupán egy sajnos, de hála Istennek rövid mellékesemény látszott az egyetértést fenyegetni.

Egyik politikai lapunk ugyanis attóli felelőmben, hogy a megyei autonómiának, mint ősi alkotmányunk nyolcaszados öröknek, az 1847-ki törvénybe foglalt központosítási eszme sirt ásand, a legközelebb bekövetkező országgyűlés legelső teendőinek valjia, alkotmányunkból amaz idegen növényt kiirtva, a régi megyei rendszert az 1847-ki szabadelvű alap értelmében szepítőtelentl visszaállítani. Ebben egy másik politikai lap a most idézett törvény elleni hadizenetet vélven rejteni, amannak hazafiai szándéka tisztaságát voná kétségbe. S folyt az érdekes vita mindkét részről.

S kedves szomszédaink egyará jóakaratu lapja már belefűt a diadalni harsonába: finnen hirdetvén, mikép az őszbő 20-ki okmány megtermé a kívánt egyetértést, mert — ugymond — az újabb időben egy lélekkel s egyakarattal testesült magyar nemzet két pártja szakadt immár.

Amde nemes örömkök csak rövid élelt vala. Mert az előbbi lap, miután kijelenté, hogy az 1847-ki törvénytől eltérni eszázadban sem volt, az általa vitatott kérdésnek megpendítését idő-előttének, s eldöntését a legközelebb jövő országgyűlés feladatának nyilvánlta.

Ilyék a sajtó terén háborogni kezdő vihar is lecsillapulván, a magyar egyetértés — mely szomszédaink fájladalmára eddigelő sem volt megzavarva — küljenségeiben is igazolva áll a világ színe előtt.

Mindazonáltal tagadni nem lehet, mikép a

megyei autonómia és központosítás oly életkérdés, mely minden gondolkozó és tapasztalt hazafinak teljes mértékben igényli figyelmét. Csakhogy igen helyesen tartja a közmondás, hogy: „mindent a maga idején.”

Miként a gyümölcsnek, úgy az eszmének is ériük kell. Minden korai érítés ártalmas.

De különben sem célom politikai irányu cikket írni, sem pedig a nemzet előtt tártni föl igénytelen nézetimet; hanem szándékom megyénk s városunk legközelebb teendőire nézve kötelességszerűleg elmondani véleményemet; eszközlő választván evégre saját hírlapunk szerény térkört.

Mert: szóm van hozzád „Szegednek népe”, úszinte nyitl szavam!

Volt idő, mikor hozzád intézett szavaim nem hangzottak el siker nélkül a pusztában; mert egy más iránti hitünk kölönös bizalmunk alapult.

S én edes visszaemlékezéssel gondolok azon időre, mert életem ama rövid szakában találja föl kebelém egyedülili búlékeségét.

De eljött a világoási sötét nap, a sötét vihar, s romboló örvénye sok más jobbakkal hű fiadat is elsodorta kebeledől, s messze távol vetett tőled.

Nehéz napokat értünk! S a nehéz napokat egy hosszú, kinteljes évtized követe!

Szenvedtünk mindannyian. Az örömpohárból több kevesebb esüppeken mindenikünknek kijutott része.

Fájtak az idegen kezek esapásai, de ezerszer süjtöbök valának azok, miket saját fia mérték a szegény hazára!

De ime a hosszú éj után újra derült a hajnal. Az isteni gondviselés, mely ezredéven át örködött nemzetünk fölött, most sem engedé eltipor-tatni s elveszni a magyart.

A lefolyt évtized nem a bűnhődés, hanem a megpróbáltatás korszaka volt, melyből, mint az arany a tűzből, megtsitlva, megvedve s mindenek fölött egygyéforra került elő a nemzet.

Egygyéforra! Istenem, mily jól esik le-irnom e szót; mert érzem, mily megbecsülhetetlen nyerevénye ez a magyar tizenegyévi szenvedésének.

Ha akkor lettünk volna így, midőn a ránk oly vártalanul jött nagy események irányában oly ifjak, oly tapasztalatlanok valának.

Amde hiszen átmentünk a nehéz iskolán. A magyar embernek különben is végezte, hogy saját karán tanuljon. Még ez is szerencse; mert jaj annak, ki „sem tanulni, sem felejtetni nem tud.”

Örizzük meg hát a legrádbb nemzeti kincsét, melyet a vérverejtékes iskolában szerzettünk: a szoros összefogást! S fordítsuk a multból merített tanúságot a jövőendő szög javára.

Legyünk mindenek fölött egyetértők!

S hogy azok lehessünk, legelső hazafiai kötelességünk fátylot, sirtl fátylot borítva a gyszmultra, eltakarni lelki szemünk elől ama vérágyal-ló képeket, melyeknek látása a bosznó anglyalt ébresztethetnek föl kebelünkben.

De mondják: csak a gyáva nem boszulja meg magát.

Igaz.

Legyünk hát mi is boszullók, de valódi férfiakhoz illőleg, nemesen boszullók, mint az üdvözítő, ki a keresztján megboesatott azoknak, kik fölszúrták.

Feleddjék el az egyéni szenvedéseket! S követe az isteni pástör példáját, öleljük tárt karokkal a megtérteket.*) Az elvetemült, meg-rögözött gonoszoktól pedig — miként ő, a keresztényi szeretet elkölpe — fordítsuk el arcunkat, s legfőlebb szánakozzunk rajtok és vessük meg őket,

*) Midőn lapunk m. számában hazafizakra és hazafizakra osztottunk Magyarországi lakóit, a megtérteket természetesen a hazafiz rovatba soroztuk; hisz az ember fia monda, hogy nagyobb értékű egy megtértevédu száz igaznál.

Szerk.

kik még haragunkra sem méltók. Azon idegeneket pedig, kiket a bukott kormányrendszer vak eszközöl dobott ide közénk, tekintsük mosi már vendékektől, amíg itt lesznek. Aztán hadd vándoroljan vissza békével honukba, hogy odaérve s tón majd honszerelmet vive magukkal, mit tőlünk megtanulhattak, ott is kénytelenek legyenek bevalani, hogy: „hiába, csak magyar — a magyar.”

Mert nekünk mindenek fölött egyetértésre van szűkségünk! Mert messze távol vagyunk még a céltól. A jobb kornak, mely után buzgó imádság epedezett százezrek ajkán, csak hajnalra hasadt még meg. Hol még a világos regg, hol még a fényes dél? A fölkelő nap elé még sötét fölülk vonulhatnak. Örökűdjünk, hogy újra el ne borítsák hazánk szép eget!

Még egyszer mondom tebát: feledjék el a egyéni szenvedéseinket; de ne feledjünk egyet, mit felejtünk nem szabad: a hazánk immár hegedező sebeit, s haragunknak kérihellen menyőköveivel süjtök agyon, ki azokat újra felszágatni vakmerősöknek.

Jelszavunk legyen: feledés a multa, de hajthatlan szigor a jövőendőre.

Elmondám megegyezésünk szerént hazafiai kötelességünk: szabadjon még a legközelebb teendőinkre nézve fültártl szerény nézetimet.

Megeyi főispánunk, ki ismert hazafiai multjával fogva a nemzet köztisztelét és becsületét bírja, már a legközelebbi napokban körünkbe jö-vend, előbb a megyét, majd városunkat rendezendő.

Kötelességünk őt nehéz munkájában teljes erőnköl támogatni.

Itt az idő, hogy a tisztújításról szóljunk.

Hetedik hete immár, mióta az alkotmányos rendszer mikénti visszaállítása szóban forog. Ünög éled idő arra, hogy kiki tisztába jöhetett ömaga-val.

Alig képzeltetek embert a hazában, ki azon megegyezésre nem jutott volna, miszerint a tért, melyet a közkívánat s hivatalosság valakinek szá-mára kijelölt, elfoglalni — elengedhetlen hazafiai kötelesség.

Lehetnek ugyan, söt vannak is, de csak kevesen, kik elhihetni szeretnek, hogy a jelen körülmények közt hivatallál valálni hazafiatlanság.

Ezek két osztályba sorozhatók.

Olyanok t. i., kik elég okosak lévén előre látni, miké a megnyiladló tisztviselői pályá rókák helyett aligha tövéseket nem hintend a választottak útjára, a bekövetkehető fürgeteg elől — mint mondani szokás — becsütellet szeretének kitérni. De a félénk ségekkel bevallani röstelvéen, állhazafiság palástjával örökűdnek azt eltakarni; finnen hirdetve, mikép hazafiai kötelességűzert tiltja őket hivatallál valálni.

Ezekben hát mitsem vesz a köztigy. Mert mi títés — tagadás, oly időnek állunk külsőben, melyen az átlépni akaró kell, hogy számot vessen önmagával, habogy azon férías elhatározottságot viseli kebleben, miszerint az elfoglalandó tért becsütellet megállani akarja is, tudja is. Szóval: némi bátorságra van szűkség. S kiben ez ninesen, jobb ha vesztge marad.

Vannak ellenben mások, kik ismerve multjokat, nagyon érzik, mikép a közkívánat távol van attól, hogy igénybe vegye szolgálati készségüket. Ezen jó urak ugy vannak a hivatalvállalással, mint a mesebeli róka a szőfövel. Ezek hírditl aztán lehangosabban, amittől legválvább van szívők, a hazafiságot, honrárlónak helyegvén azt, ki hivatallál vállad. Sőt szívből aggodalmuk annyira terjed, mikép résztvező sajnálkozásukat sem titkolhatják el olyanok fölött, kikről tudják, hogy a nép bizalma által a esekévsé terére fognak álll-tatni. Nosco te Leviathan!

Amazokra ne hallgassatok. Ezeketöl őrizkedjetek; mert gonosszág lakozik szívökben s hazndságot beszél az ő szájak.

Vannak egyébiránt a most említettekön kívül még bizonyos urak, kiknek épen nem lehet bűntől

fölróni, hogy hivatalt vállalni nem akarnak; sőt ellenkezőleg sán épen azon „szívbeli gyűgöseség” bántja őket, hogy nagyon is „hivatalsokodhatnák”-juk van.

Ezen urak az öszhő 20-ki ökmányt tán feléig sem olvasták még, midőn lelkükben már a tisztújítási összeállítás készített; s azóta alig is foglalkoznak egyébbel, mint hogy kik legyenek a tisztviselők. Sőt egyik-másik, hogy az általa tervezett tiszt névsorának némi nyomatékot a népszerűségi szerzőhessen, ráfogja, hogy az N. N.-től származik, holott többi tán még önmagával sem beszélt a tisztújításról, annál kevésbé másokkal.

Nem vonom azonban kétségbe, sőt teljesen hiszem, mikép az elmúlteték nagy részét hajlési jóakat lelkesíti és vezérli: s épen ezért nem tartom fölöslegesnek hazafini jóindulatokra számítani, figyelemzetni és kéri őket: ne törekedjenek holmi „egyéni érdekeltiségi” tervezésekkel a közönség józan észmenetét háborgatni s a közvéleménynek irányt szabni akarni; mert nyílt hasznal.

Hagyják Önök uraim azt a népet önmagára. Jól ismerem én azt. Kinőt már a kiskorúak alól, nős vezetéké szükségé. A bukott kormányrendszerek is egyik főhibája volt, hogy mindenben örökre gyámokdini akart, pedig nem értett hozzá. Bizuk csak azt a népet saját józan ösztö- nére, mely biztosabban vezet a kívánt sikerhez, mint holmi magánérdek szerkesztette névjegyzékek.

Ismeri e nép a maga embereit, s megtudja itelni, ki hova való. S annenyiben ismertjei köre a kellő számot tán ki nem adná, fogja tudni, hova s kikből járuljon tanácsért.

Hadd gondolkozzék az a nép saját egészséges észével.

Végül, nem kegyeltem azon elvet sem, mely szerint elvire kimondatnék, hogy csak e vagy amaz osztályból vehetők a tisztviselők. Mert valaminem nem képzeltettem, hogy egyik csupa színaranyt tartalmazzon, egy nem hiübetem, hogy a másik merő salak legyen.

Bizuk ezt is a népre, mely fölvendi az igaz gyöngyöt ott, ahol megtalálhatja, habár a szemét között heverne is.

Egy osztály van, melytől a népnek egészséges ösztöne kiválóan óvakodni fog: a „bálok doktói”.

Nagyon helyesen mondá mindig egy köztisztelőben álló hazánkfa: hogy „ne az ember keresse a hivatalt, hanem a hivatal keresse föl az embert.”

Kiben öbízalom s képesség lakik, abban nemes büszkeség is kell, hogy legyen, s az nem menend hivatalt koldulni, hanem elvárja, hogy elvonulástában is fölkeresse a közvélemény, kívált most, midőn minden okos ember tudja, hogy a hivatal távol sem jutalom, hanem oly teher, melynek súlya alatt meglehet, lerokkad az illető hazafi.

Amely nép nem képes a gátravaló férfiakat föltálatni, az megérdemli, hogy a szemtelen tolatkodókak zsákmányul essék.

Mi azonban ne tartsumk étől.

A tisztválasztás módját illetőleg nem képelek magyar embert, azaz: hazafit, ki más meggyőződésben lehessen, mint hogy az, csak is az 1847-8 16 és 17 s illetőleg 23 h. t. cikk sérthetetlen alapján esleő meg.

Nem ismerem ugyan a főispán urak e részbeni utasítását *) a kormánytól, de bármint legyen is, meglehetünk nyugodva, mikép nem fog találkozni olyan főispán, ki midőn a haza újátszólásának nagy munkájánál az első lépést teszi, ugyanakkor a hazai törvény megszegésére eszközöl adja magát.

S aztán hazánk diéső biromok primása, mint Esztergom vármegyének örökös főispánja elment a lelkesítő példával, csak követni kell.

Mi pedig, kik Csongrád megyének ez idő szerénű főispánját ismerni szerencsések vagyunk, elmondhatjuk: hogy ő a hazafini kötelesség teljesítésében magát senki által fölfülmálatni nem engedti. Isten hozza hát őt melőbb körünkbe.

OSZTRÓVSZKY JOZSEF.

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Ujabb fejlemények.

— A tiszi vaspályán felhő 2-től kezdve, az éji vonatok egész télt át nem járnak.

— Vidats István pesti gépgyáros, Kolozsvárt raktárt állított.

Tárogató.

† Jombart Emil megyefőnök, Strokai Boldizsár államgyűlés és Miska Vencei pénzügyigazgató f. hó 29-én este macskazenót

*) Midőn melyen tisztelt barátunk e sorokat írta, a főispáni utasítások még nem voltak közölve. Szerk.

kaptak. A fátalság mindegyikének ablaka alatt Kakas Márton indulója! „Már siess hazádba vissza bús seregem” énekelte s az ablakokat beverte.

† A bécsi irlgalmatlan irlgalmas nének ellen folyton foly a vizsgálat. Hanyagság, sikszassások, kegyetlenség s hasonló blünek derültek ki ellenük. A helybeli köröda nénei ellen is sok a panasz s már egy ízben figyelemzetülk rájuk a városi hatóságot. Ha a szükség egy talája kívánni, tényekel is szolgalandunk.

— A pozsonyi község tanácsa ehő 24-én elhatározta, hogy hivatalát, mint melyet nem a közbizalom ruházott rá, letesszi, s csak ideiglen, a törvényes községi képviselők életbelépéséig viszi. — A mi község tanácsunk ellenkezőt hisz-e? s ha nem, miként van az, hogy megsem tudja tana természet teendőjét? . . .

† Csongrád irják, hogy alig lehet város, holannyi bélyegbüntetés forduló elő, mint ott még mindig; nines ember, — ugymond levelező — gazdag vagy szegény, ki már bélyegbüntetést ne fizetett volna. Legközelebb a kedves Steuereinnehmer ur részére 200 ft. foglmedjű (Ergreifungs-Antheil) utalványoztatott és fizetetteti ki, s már ismét van vagy 10 iparrendélyért folyamodó mestereim, kikre fejtenk 8—9 ft. bélyegbüntetés vetetteti ki; s önnvezetett s erény hivatalnok, hogy a konból reá eső osztalekhoz minél hamarabb juthasson, saját önkényéből a fizetési iekre nyomtatott 30 napot 14-re igazította ki. Erzi az atyák, hogy nem sokáig hízhatik már a szegény ember véres vereték! — F. hó 22-én kávéházunkban, az illető nézve igen komolylyá válhatott jelenet történt. Ugyanis egy itteni es. kir. állad. fogalmazó hivatalnok már régen szemmel tartatik hamis kártyajátékok végett, amin az éjjel kétségteletül rájaktapattán, a jelenlevők annyira nekisidultak, hogy csak a minden mosokt eltrő s csakis ilyen fajta emberhez illő pófalvi visszavonulásának köszönheté őt bürelli megmenekülését. — És ilyen emberek álltek a polcon, mely előtt a magyar embernek meg kellett hajólnia!

— Félegyházáról a többi közt ezeket irják a „M. Sajó”-nak. „Az ország majd minden megyéjébe nevezetettük már ki főispán: a szerbek is megkérdetettek, csak fölünk jászknoktól vonatott meg az intézkedés. Tagadhatlan, hogy még nem régen is nagyszerűen parádéztunk; meglehet, hogy e tettünkkel a m. kormány a jölet és meglegedésünk kifolyásának tekintti, s tán ez az oka, hogy nem kíván átsiaai kényelmünkben háborgatni. Álfény volt az és a kertleték közpénztárnak kizsákmányolása. — Hozzánk a magyarrá változott pesti orsz. főbírnységek, még f. hó 20-áról is, tisztán német tartalmu rendelőt érkezett.” — Levelező továbbá a 11 éves állapot rázolásában egyebek közt ezt is írja: „Itt — pedig saját fajnokból való kapitányunk — az adóért tel idején az ajtót és ablakot szedeti le, holott az osztr. tkönyv szerént a ház tartozéka ingatlant képez, tehát csak azzal egyült lenne eladható . . . stb.” Végül a levél alkalmasnyos főkapitány kinevezetését kéri; mert 200,000 nyi testesből lelkesült magyar nép nem maradhat az ország többi megyéjével elválasztva — rendezetlenül s a nyomornak kitéve!

— Bajáról, f. hó 25-éről a következő érdekes sorokat vettük. — „Baja még mindig a régi, azaz, megvan a régi baja, mely nem egyből áll mint, hogy még mindig eschill vagyunk, azaz: még mindaddig nem vagyunk bekebelezve Magyarországra. Mennivel boldogabbak önk szegediek, kiknek már szájukban az alkotmány mézes madzga, még mi azt csak eschillvegen át nézdelhetjük. A mult heten érkezett városunkba Budai József színtársulata, s már javában játszottak, hogy pénzünkkel komédiájunkkal kieszalják; ha erélyes polgármesterünk titalma a bajnak még jókor elejét nem veszi. Sok rövidlőt gúncsolja ez atyai gondoskodást, pedig csak emlékeztünk vissza a mult évre, mennyi bajt okoztak a szineszek szegény fejünk! Nekik köszönhetjük a Kaczinézy ünnepeket és lakomát, mely annyi keresztet és bebörtönzést vont maga után. Ki kétkednék tehát, hogy kedves polgármesterünk ez újabb lépése, nem tisztán irántunk jóindulatának kifolyása volt?? — A „Vasárnapi njás”-ban valami névtelen ráfogta egy nagy férfura, hogy kaszinóznak Kaczinézy-szobrot ajándékozott. Meg vagyok hatalmazva azon közlét hamisnak nyilvánítani, azon egyszerű oknál fogva, mert azon tisztelt férfurnak Kaczinézy nevű ismerőse nines, s mert ő bajai kaszinóznak tagja sobam volt, de még csak hozzátartozói közül sem volt senki. — A bajai izraelita község elhatározta tanodájánál — annak magyar fölirátához híven — oktatási nyelvtől a magyart hozni be. — A Kaczinézytérn szomorú eset történt: nepomuki sz. János szobra egy szekér által földresodortatván, darabokra tört, — mely eszt a tisztviselői karban nagy rémülést idézett elő. — Közegéségi állapotunk nem a legkedvezőbb: öszhő 20-ka óta igen sok bideglőlős van. — Igen rossz néven vettük, hogy a „Glocke” német lap Túr tábornok hazánkfiát szerbnek nyilvánította, de csak ilyen a

német; könnyebb a lelkének, ha a tíz millió magyarról legalább csak egyet is a javából elcsapja! Kétféleképpen a tábornok monokavére, egy töröl vagyot kuncra, ki már egy ízben négy zsidónak betörte oldalbordáját; vagyazon a „Glocke” szerkesztője, nehogy valamiképen gulyáshüssa aprítsa! — A Horvátországból kilebezett jésznait! Kaloészra fognak belebevezetni. (Ohajta várták!) — Tegnap az utcán két ember pofozkodott, egy magyar és egy szerb; gondom! a vajdaság fölött szavaznak, pedig dehog! Azt kiabálták utrebozzat, egymásnak: „De bizony csak a mi papunk okosabb ember, mint tietek!” — Joles zenemestertünk, Flachner Gottlieb, kinek mesteri vonója ket év óta oly kedélyes táncra ragadta a bajai községséget, ügytől kezdve orgonamesterül szerződött — Csehsországra. — A napokban bemegy egy fiatal ember a polgármesterhez, azon kérelemmel, adjon neki egy kis alkalmazást. „Hát nem tudja Ön, hogy nem sokára megnázást is elkergetnek?” — De igenis hallottam! — Ión az öszinte válasz. — Noegylettik szépen virágzik. A „Bajai Közlöny”, mely egyenélyen kis nagyságának annyi gyötremet okozott, nines többé. Ugy kell neki, mért nem pártolta a jésznait! De van am nekünk „Bajai Hírnökünk”, mely városunk szegb jövőjét megalapítja, mely behoza hozzánk az „Allgemeinét” és a jésznait, visszavarázolja a St. Quentin-féle korszakot, megénekli Bachot, Bruckot, Eynattent és a nagy sajtóképezet minden mozgó részét, kiknek üdvözlésével a szerkesztő oly nagy mértékben találkozik, hogy lapját még esch nyelvre is lefordítja. Van bizony nekünk „Bajai Hírnökünk”, egy valóóság városunk diszhirté diésőtől nemtelény”, bolto fő Turék ur megtanult magyarral — Caszalanban. E lap igen szeg jóvőnek néz eleje — csak maga a kalocsai jésznait zárdá 50 példányra fizetett elő. Ha a Wjwdschalt még soká Jajwoda marad, megérjük, hogy hivatalos lap lesz. — Kimmel zárom be leveleimet, melyet poéta ócsém iri öszinte vajgyódsában: Visszaszavarg a vajdaság Keblédre, szép Magyarországi! (M. K.)

— Az njonan kinevezett főispánok közt: Tolnába Sztankovanszkyt, Árva Zmeskált, Gömörbe gr. Andrassy Aladárt, Biharba Haller Sándort, Szabolcsa Jármy Imrét, Beregrebe gr. Szatmár Győzött említek.

† Szőlnek megyében bélyegteletül adják be a folyamodványokat; egy vételekednek, hogy elég volt már a templi s a szabadság nem fér össze a bélyegzéssel.

— Az „Arader-Ztg.” f. évi 137-ik számában magyar nyelvű cikket közöl. — Elég szegény az aradiakra, hogy magyar lapjuknak meg engedték halni, s hamaiból njat nem tudnak teremteni!

— Dr. Rainer Gyula hazánkfa, — írja a „M.S.” — ki több hónappal ezelőt Francia és Olaszországból visszatértében, elfogattott, még mindig a bécsi tömböktől áll. Azt mondják, kiáltványokat találtak nála, s azért fogták el. A magyar kancellária megszánhatná.

— Debrecentől f. hó 26-ról irják a „P. L.”-nak: Gróf Károlyi György ideérkezte alkalmával, a ref. koll. tanuló ifjai esti 9 órakor fáklyászenét rendeztek, a zenét, környezve a lelkesült néptömeget, a menekült megéjlenzésével a gróf szállása felé tartott. Innen a Szózat éneklése s tízes beszédek tartása után, mikre a gróf egyenű szívélyességgel válaszolt, a menet a Rakóczy-induló hangjánál a főterre tért vissza, hol már roppant néptömeggé növekedett. A legközelebbi tráfikát körülvette a eskákonyok, fokosok s bunksóbotokkal föllegyverzett tömeg, s a ketős sőt egy perc alatt letérték. Innét a tömeg az adozsdóhivatal épületéhez ment, s itt minden ablakot bevert s a sasokat a falakról letépte. Hasonló sors érte az orsz. törvényszék s még két dobnatrafika címtábláit. A polgármester még késő éjszaka szintén háborgattatott, míg az ezköben kiendült gyalog s lovas katonaság, bár nem ellenállás nélkül a csendet helyreállította.

— A hírlélt megyei biztos Kronstein, kinek személyes védelmére vadász-zászlaj ment Szigetre, e hó elején Isten hírelét elutasított. Huszon — átutaztában egy pár tiszteletbűnösüvöllettel várt, melyben a fityűks jászandotta a főszerepet: az a bülske „civilizátor” urak jó orra volt — látatlannal surrant el.

— Haas Mihály szathmári püspök — olvassuk a „M.S.”-ban — folyó hó 19-én Nagy-Károlyba érkezvén, a helybeli kegyesrendűek zárdájában szállott meg, miről a lakosság hívtelen gyorsasággal értesítvén, este egy ismeretlen tömeg alakult, mely ablaka alatt macskazéknét rögöztött, azt betörte, szobáját ködarákokkal bedobálta, s öt ol szavakkal illette, melyekben minden inkább, csak azon tisztelet nem talált kifejezést, melyből főpapja iránt a hívők serege viseltetni szokták, — mig ellenkezőleg a hazafias érzelmetek szoka meg nem tagadó kegyesrendű atyák ismétölt „eljen” — kiáltásokkal üdvözölték. — Ugyaneas Haas Mihályról írja a „Képes Ujság”, hogy — szathmári tudósítások szerént — midőn e püspök az egyházbán megjelent, a hívek tömegesen hagyják oda a szent helyet. A „K. Ujs.” egyházi törvényt is idéz, melyelfogva az ilyen bofránköztató lelkipásztor önként elveszti hivatalát. —

„Jaj azoknak, a kik miatt a botránkozás lézen!”
— mondja az írás.

A „P.-O. Ztg.” illetékes helyről arról értesít, hogy a jövő országgyűlés minden este Pesten fog megtartatni.

— Az ősz Bémer László, volt köztársasági nagybíró püspök — mint a „M.S.” ma gánaton értesít — tyrii főispánból f. hó 19-én megkezdte egykori székhelyére, hol a lakosság részéről a legmelegebb örömmünnyalások fogadták. Estére fáklyaszerepe volt számára tervezve.

— A már jelentetett temesvári értekezlet, a visszacsatolás ügyében, gr. Menusdort, Pouilly királyi kormánybiztos lakásán megtörtént. Boncz Sándor kinevezett eszénai püspök a visszacsatolás mellett szavazott, ugyancsak a polgármester is, s miként a jelen volt egyházak a eszénai püspökhöz, úgy a világiak a polgármester nézetéhez álltak. A végdöntvényjórészt még jövő hó folytán megtudandjuk.

— Sárosy Gyula végre csakugyan kiszabadult, s jelenleg Miskolcon tartózkodik.

— Egy bécsi kitűnő állású férfi — írja a „P.-X.” — külföldre utazása előtt Pesten mulatván, az az alkalomra egy rendbeli magyar kőöntő készített, hogy, mint mondja, odakülön osztráknak ne gondolják.

A megyék mikénti szervezése iránti főispáni utasítások az illető helyről megérkeztek. Az utasítás átlán sem a 47-iki sem a 48-iki alaptól nem indul ki; a főispán hatásköre eszerint

közigazgatási dolgokban a régi, de a pénzügyi hivatalokkal szemben viszonya a volt megyefőnököké volna. Azonban miként b. Vay Lajos főispáni meghívásából is, de átlán az ország minden megyéjének mozaikjai iránból kétségtelenül kitűnik, mindenütt csak az 1847-iki XVI-ik törvények alapján akarnak rendezkedni a vármegyék.

— Debreczenben, mint a „Deb.-Közlöny” írja, a megyefőnökség még folyvást németül levelez. Hasonló irak Tolnából a szegvárdi hatóságokról is. A sopronyi 16- és orsz. törvényezések is még mindig németek. — Szépen vagynak.

— A lapok írják, hogy Párisban élő hazánkfiától, Horvától rövid idő múlva „Velenec és Budapest” című politikai riport fog megjelenni. Cimeből úgy látszik, hogy minket nagyon is közelről érdekelő dolgokat tárgyal.

— Az öreg Dumas következő jóslatot közöl az által szerkesztett „Independence”: „Franciaország, míg az olasz hadsereg Tirolba nyomul és Bécs ellen megy s Magyarország fölkel, egy rettenő ugrással megrohanja a Rajnát, 14 nap alatt három esztét nyer, s Berlinben olyan békét fog szelni, mely Franciáországban a Rajnát visszaadja, Poroszországot 8 millió lakosra szállítja, Ausztriát másodrangú hatalomná nyomja le s magyar birodalmi alapít, mely egész a Fekete-tengerig fog terjedni. Mindent má mondom, üszö 8-án 1860-ban, s meg fogjátok látni, hogy 3 év eltelte előtt teljesüljön fog.

— A „N. Nachrichtenek” írják Prágából üszö 24-ről: Ma kiküldött a távirat Bécsből és Bécs körül a Magyarországi elhelyezett törvénykezési hivatalnokokat illetőleg. Bécsből kérdezők először: van-e itt valamelyikre szükség, a tagadó válasza egy második sürgöny érkezett, miszerint szükséges azon hivatalnokokat itt elhelyezni, mire azt felelték, hogy lehetetlen, míg végre a harmadik sürgönyre, mely azon hivatalnokok itteni elhelyezését parancsolja, az orsz. törvénykezési elnök saját állomását ajánlotta volna oda, hogy legalább egynek tegye lehetővé azon hivatalnokok közül hazájába visszatérni. Szomora képet nyújtja ez annak, midőn egy nemzet a beamerködést mesterségévé teszi.

— A csongrádmezei főnökség f. hó 1-én kelt 1255-ik szám iratában meghagyja e lapok szerkesztőségének, hogy a 96-ik számban, Kempen Gynának visszatéréséről szóló sorokat odaigazítsa, miszerint a nevezett kormányellenes tüntetésekbeni részvét miatt nem vashat ki-sérteket ezredhez, és hogy nincsen végképen elhosszítva, hanem Benedek tábornagyról szóbeli parancsára gyöngyösdő egészére folytán a behívás — szabadság bocsátást bázis. (Az idézett cikk nem is állította, hogy az illető Szegeden verték vasra, hanem azt, hogy vason kísérték Veronába. A vasarérés Velenecében történt s Veronáig tartott.)

TÁRCA.

Szegedi séták.

XVII.

Szülését után következő a keresztelés, mint házasság után a papuskormány. Minden kormány közt legelőször a papuskormány; mert abban nem szükséges a drága pénzzen tartott házontalan „spitli”, hanem elég egy jó és hi pndli. A papuskormány csak a szerelem rózsáncával bilincsli le szive raját, oda pedig nem kell lakatos-árnyékok, sem különös lakás vagy ér, de még bíró sem segédsejmeltyeztetél, mely a tömörkedő paragrafusok után eltelje. Megteszik azt a szomszéd-, sógor- és kommaanyosok s oly férfiak, kik vérszemcséjüknak beillenek minden din néküll, sőt szerencsésnek tartják, ha valakit a nagy jejjö-könybe, azaz nyelvük alá vehetnek és azt könyökükön keresztül tárgyalhatják. A keresztelési és házassági nap egyenlő, mert mindkettőnél nevet kap az ember, az egyiknél keresztnevet, a másiknál „Simandl” nevet. Oly házasságnál, ahol nem divatholt tördelék az eskü szent szavát, hanem tiszta szerelemből, ott boldogság a házasság. Folyó hó 25-én vezeték öltárohoz özv. Magyar János barátom Malocsay Izabella helybeli névelőintézet tulajdonosnőjét. Ráda városunk érdeműs lak-készé, Kremlinger Antal prépost ur azon földi áldást, melyet a Mindenható már az égen szentestített. Ez áldás által négy kis ártatlan gyermek anyt kapott. A világ mostohaanyának szokta nevezni; adja a Teremtő, hogy azon szent érzet, melylyel a mennyasszony Isten színe előtt férjének nyúlja kezét, soha szívéből el ne távozzék és örökké a legtisztább anyai szeretet sugározza át lelket az eldugott ártatlan gyermekek iránt, hogy a földben porladozó jó anyát benne viszont fittalálják, s akkor Isten áldása fogja bennük léteit.

Bizonyos uriember, ki nem oka annak, hogy a bekáknak nincsen farkuk, halom odanyilatkozott, hogy ő majd megfogja mutatni, hogy a régi tisztviselők mind megmaradnak hivatalukban; ellenben meg találkoznak olyank is, kik azt mondják: egyet sem tartunk a régi tisztviselőkkel, én pedig azt mondom: majd jó lesz meghallgatni, hogy mit mond a nép, mert az nem hagyja magát tévútra vezetni, ha mindjárt az ördög maga sugná is neki a rosszat.

Az ördög mozogni kezd, hanem azért nem kell tőle félni; mert a józan emberek már igen jól tudják, hogy az ördög emberbőrbe bújít fölül alak, kit csak addig tisztelnek, míg valami tiszteltatás nem vesznek észre rajta; de hogy a tisztelt olvasó soká tévútra vezesse ne tartsam, kimondom, hogy én a kaszinói ördögről szólok, tulajdonképen Teufel vendégülör, ki a „korona” vendéglőbe hureolt, kodott s azt csinosan beburkolozván, ott sürgő-forgó, hogyha vendég van; hiszem is, hogy találkoznak oly vendégek, kik meghagyják magukat vendéglőcni általa, ha jó ólesón történhetik.

En valamin az égi, úgy a földi istüskének egyiránt nagy tisztelője vagyok, s megjelenését mindenkor örömmel fogadtam; az utóbbi földi „Üstökös” azt mondja, hogy mitán az izraeliták magyar egyület alakítottak, többé életet nem fog rálok közölni; e tekintetben egyet értek az „Üstökös”-sel, mivel tapasztalom, hogy Szegeden is szép irányban haladnak az izraeliták, mert utóbbi időben a szulizást is részvételt látogatják; van ugyan egy része, mely sehoggy sem akar mozogni; reméljük azonban, hogy ezek is sietni fognak hofuúi köteleik teljesítésével.

Kemény.

A Moabiták leánya.

Történeli beszély

Kempelen Riza hagyományából.)

(Folyt.)

Siri némaság, a fájdalom e legnagyobb jele követé a határozatot. A következő pere egytt talála a négy tagból álló családot, arconok a hazavesztés szívmetsző fájdalma sápadozott, szemökben a fénny, keblökben az élet látszólag megörni, areal baktak utószor az édes haza földére, ajkaik ért-hetlen, hangtalan szavakat dadogtak, mintha megállt volna bennük az élet szíverése, gondolataikkal, reményeikkel e föld fölött bolygottak, mint olyanok, kik ettől már mitem várnak, de nem is remegnek ott tovább vinni megvert életük; mert hisz nekik már itt alant nincsen mit veszteniük.

— Mahalon! Chelion! — hangzott végre az anyja szava, örvöngő fájdalomnak tetőpontján — ti fiaim vagytok, nektek én bármint ohajtok, bármint kívánok megtenni, az Ur parancsolja. Mahalon és Chelion, mondom nektek, népetek átka kísérenj enyémekkel egytt sirtókba, ha meghalva, testemet nem fettehették hazám földébe!... igérjétek ezt Noeminak, s nem lesz ohajtatok, mitől az övé eltérő lenne; mit ti akartok, én is akarom, mit ti tesztek, én is teendém.

— Legyen ugy! — hangzott a fiuk tompa hangja — legyen úgy oly igazán, mint hogy Ephra nemzetségéből volok vagynak.

Ekkor az öreg Elimelech kopasz fejére szorítá reszkető kezét, fájdalomnak kebelrázó hangján szólt:

— Szülőföldem, szent hazám!... légy a nyomor, szenvedések megvertet országá mindaddig, míg fiaiid hősekké emelkedése nem tesz nagygyá tégedet.

Göröcs vándorbotját fölemelve, keletnek irányza vele, — szőlánul indult arra keservetett családja. Vissza sem tekintének a világvándorok hazájokra, a nyomor, inség és pusztulás e fág színhelyére.

II.

Noémi esője.

Vajh ki é és merre van hazája?

Gondolta, de nem mondotta szája.

Vörösmarty.

Kivándorolt Betlehem Judából... Elimelech nője s két fiaival — mint többnyire az ily hazatúlók — a Moabiták földén telepedtek le — Selhában.*

Mahalon és Chelion kecskék és juhok őrzésével foglalkoztak. Egy csöndes alkonyon botjára hajlott fölül állt a két fivér, sőt tekintetük elurálá, mi vágy- s mi fájdalommal tekintenek a multba.

— Chelion! — szólalt meg az idős, vállán gyűrűző gazdag szőke haját simítva füle mellé — te ma egy órával később hangyad el agg szülőinket; midőn én elővök, a hajnal rózsapírja még alig idvözle a hegyeseket, álomban, édes álomban hagytam őket, — hagyál e számukra örömit eljöttök?

— Úde forrásvízzel, aprított kecskehussal vártam öredeköt, s igértém, hogy ma nem fogok oly soká, mint tegnap, a szokott órán túl kimaradni, — igyekeznék fogok, hogy szavamot beválthassam.

— Hogyan? — kérde Mahalon a csodálkozás hangján — midőn ígéretedet add szegény

* E tartomány Pilius szent, a mostani Arabiának egyrésze, azaz fővárosa — görögül Petra, magyarul Szik-lavár.

örégeinknek, nem voltál-e bizonyos szavaid meg-tartásáról?

— Miért hazudnám? — válaszolt az ifjabb — nem.

— Chelion! mi von el téged, mi tart vissz-sza szülőid szeretetéhez sietni?

— Hagyd azt nekem testvér, — válaszolt a kérdett lehangoltan — te nem vagy osztályosa az élvnek, miért részesítenék a fájdalomban.

— Fajdalmaidat viselnem, osztanom parancsolja az Ur szava anélkül, hogy az élvet ismer-nem kellene. Chelion! mi bántja lelkedet, — jöjj, bátyád keblén pászordol el gyötördésedet, — ehez! gyenemert osztom meg veled; vétekdél az Ur ellen? imázi fogok Izrael Istenének a bocsánatát; szomjazol? a forrásra sietek testeddel lelkedet is itatdódn.

— Oda, oda Mahalon! — kiálta az ifjú, ábrándos szép szemében a szerelem tüzével — oda vigy engemet... te mondád, hogy lelkeket és testemet ott fogom itatni... ott, ott fogom tölteni — ebből jobban örülök.

— Chelion! — fenyejté újával az idős — felelődd szülőidnek tett ígéreted! Anyák aggodalma s nyugtalansága atyánk naponta súlyos-buló betegsége miatt elég fájdalmas, azt könnyi-teni s nem terhelni parancsolja az Ur!

— Bocsásd meg a gyöngénem, ki e perben ismételt ígéretet oly könnyűen feledd, — a legelő zöldreje borult arát kezébe rejtve, nehéz só-bajok szakadtak kebléből.

A következő óra Mahalon a forrásnál talála; nyáját fivére fölgyvázására bízva, színlé, hogy beteg atyja megtekintésére siet, s egy rövid óra visszahozta őt.

(Folyt. köv.)

A szögedi sátni udonságai.

A kikindai járásfőnök, mitán már megkapta a kormányrendeletet, hogy a közigazgatási és törvénykezési nyelv nem a német többé, hanem az illető felek tetszésétől függ, körrendeletet küldött a községekbe, hogy a kormányrendelet dacára ezintli is minden törvénykezési ügy német nyelven adandó be. A kikindai kertület alig várja, hogy ezen érdemes férfiatól, kinek neve Seidl, megszabaduljon.

Egyik bántási faluban egy ember megverte a másikat. A megvertetet panaszra ménts a bíróság a bűnöst háromnapra fogságra ítélte. Mindkettőt behívták az ítélet meghallgatására. A vádló bejött, az elítélt nem. A grüdlích bíró előveszi a még mindig bekötött fejfel jelentkező írást s meglátván rajta a számot, az Ausweisból kivonassa a tárgyat, azonnal beszóllítja a porkolábát s három napra hű-vőre téti. Hasztalan tiltakozott a szerencsétlen, még riadással is fenyegették.

Egy porosz államigyező egy angol kapitányt megbántott. A porosz kormány a goromba államigyezőt megintette. Az angol kormány erre kijelenté, hogy azon megbántásért, melylyel az államigyező a kapitányban az angol nemzet fenségét illette, egyszerű megintés meg nem elégzik, hanem kemény megtorlást követel. Bizonyos pápai és egy más állambeli tábornok is megverték, de kárpótlásul semmit sem adtak nekik.

Mulassunk.

Alkotmányos balekfogás. Hol, hol nem volt, az nem ide tartozik, elég az ahhoz, hogy megtörtént. Mindenek előtt a regény hőst mutat-

juk be, kinek jellemzőre csak annyit tartunk szükségessé kinyilatkoztatni, hogy a jellemző megérte az 50-ik krumpliságtól, mindamellett még sem igen nőt be a feje lágyra, mit a következő eset is igazolni látszik. Falun töltötte el életének jarát, hol elég kőver gazdasági hivatalát viselt valami uraságnál. Történt vala azonban, hogy ebből az állomásból kieséppén, hogy miért, az megint nem ide tartozik) városba költözött, a hol szép csendesen eldegett mindez ideig, nem háborgatván senkit s viszont nem háborgattatván. Jött azonban a balságos nap, mely a családi élet zajlalan folyamattól rúttól felhagyta vala. A napokban egy szép reggelén pipázgató szőjában az öreg ur, egykedvű, semmitmondó arccal, mely épen nem sejtette a vést, mely házára pusztítást hozandó vala. (Mint később kiderült, és vég leginkább a baromfiak seregét illető.) A mely csendben kityrölő egyszerű csak lábszóság, köhéscélés stb. hallatszik, aztán határozott hangú kopogás az ajtón, mire az megnyílik és belép — ő darab szemenszedett korteszé, illetőleg réghirdő járdatapos szőbb jövő reménye fejében. Az előlívó V. Jancsi, volt, ismert híres csinytevő a régi júratusvilágából, ez kezdett szónokolni: „Mélyen tisztelt tekintetes főszerűség ur! mi a nép küldötti vagyunk, s a négyféléből jövünk, jelenen az örömhirt, hogy ősi alkotmányos törvényeink értelme az új hivatalok megválasztattak. Ismervén tek. urak a haza iránti bókros érdemét, kimondatlan szencsesékek éreztük magunkat, mi jelenthetvén ki azt, hogy tekintetességét a közbizalom a főszámvérő tekintélye hivatalra emelte; s azért mind tiszteltetnők és bódulatunkat is kinyilatkoztatnánk, szívünk vállunkat kitűrével érzetével kiáltjuk, hogy az ur isten... sokáig éltesse! (Viharos, éljen!)” A főmágnasztat férfiú pipáját eljéte, házi spikáját kezében szorongatva, szűnyű megilletődött képpel bámulta végig a szónoklatot, s midőn reszkető kezét a nép küldötti elmarkolták, mely megindulásában által tudott annyit rebegni, hogy „köszönöm.” Nagysókára mégis annyira magához jött, hogy megkérdezheté, vajjon nem vetnék-e meg az urak szíves reggelijét: (Ugy 9—10 óra közt lehetett az idő.) — Héj, anyjuk! kiálta az öreg ur. Az anyjuk pedig ott föléledt a mellékszobában, el nem szalasztván egy hangot is a szivindító jelenetből, ki eszerént hallván keltes élete párja kiáltását is, nyakrafőre törtéttet befelé, kezében egy kitévés jöfőle őszilvornom ügyvel, s azt igen nyajaszavakkal egészen az urak lelőkre kűtven, szaladt a konyhába, összekiáltva a családokat. Pár perc múlva lobogott a tűz, s lőn veszedelem és pusztulás a szárnyas házallatok békés seregében. Mire a megyés úr háromszor kőrtőlfordult, már ott volt az asztal a dús világsreggeli, s nem használván semmi vonogatás, ... a nap örömeire el kellett kőteni a jó szívet adott istenadást. A népvéczerkélalig sejtett égyregyal pusztitók, miközben a poharak áldomás csendése is mindálrővel hallatszik, minek következtében a házúr nyelven lassanként föloldódott lekött állapotából, ugy annyira, hogy egyszerű azon szándékát jelenté ki az uraknak, hogy ő is akarva egy pár szót kőkeztáti. ... Halljuk! éljen! — Az öreg ur nagy kertyő szavakkal előadta, hogy hiszen amár ott igen szép hivatalra jőlték ki s hogy ő azt így meganny stb. — mi úgy kérté, hogy nem lenne-e jobb, ha az urak a főbírói hivatalát szereznek meg neki, miniatn arra sokkal több hajlandóságot érez magában. Erre mindjárt természetes ékesszólással előadta az egyik népvéczer, hogy hisz épen arról is szó volt a négyülésben, s ha a tek. ur arkar, az legkevésbé. (Koccintás, éljen!) No ez új fordulat örömeire is tovább kellett folytatni a vizagadozt, s minthogy már ugysd fél felé járt az idő, bár az urak eléggé mentegőzték, de végre is illelnek tartották volna elmőlnőni a szíves ebédmarasztalást is. A népküldött nagyon jól tudtá a házúrat mulattatni, épen egy, mint inni, — s lőn, hogy az ebédet ott érte a vacsora. A mulatozás egyre kedélyesebb szót űltött; a bor fölött, miként a fölűszóntések, a dal zengett, s a házúrat annyira szokatlan állapotba hozták, hogy ő is versenyt énekelte velők a korszellenszíté dalokat. A vizagolom reggeli 3 óra vetett végett, olyformán, hogy az ilyen dolgokhoz nem szokott házúrat elnyomván a buzgóság, székéről az asztal

tett az idő.) — Héj, anyjuk! kiálta az öreg ur. Az anyjuk pedig ott föléledt a mellékszobában, el nem szalasztván egy hangot is a szivindító jelenetből, ki eszerént hallván keltes élete párja kiáltását is, nyakrafőre törtéttet befelé, kezében egy kitévés jöfőle őszilvornom ügyvel, s azt igen nyajaszavakkal egészen az urak lelőkre kűtven, szaladt a konyhába, összekiáltva a családokat. Pár perc múlva lobogott a tűz, s lőn veszedelem és pusztulás a szárnyas házallatok békés seregében. Mire a megyés úr háromszor kőrtőlfordult, már ott volt az asztal a dús világsreggeli, s nem használván semmi vonogatás, ... a nap örömeire el kellett kőteni a jó szívet adott istenadást. A népvéczerkélalig sejtett égyregyal pusztitók, miközben a poharak áldomás csendése is mindálrővel hallatszik, minek következtében a házúr nyelven lassanként föloldódott lekött állapotából, ugy annyira, hogy egyszerű azon szándékát jelenté ki az uraknak, hogy ő is akarva egy pár szót kőkeztáti. ... Halljuk! éljen! — Az öreg ur nagy kertyő szavakkal előadta, hogy hiszen amár ott igen szép hivatalra jőlték ki s hogy ő azt így meganny stb. — mi úgy kérté, hogy nem lenne-e jobb, ha az urak a főbírói hivatalát szereznek meg neki, miniatn arra sokkal több hajlandóságot érez magában. Erre mindjárt természetes ékesszólással előadta az egyik népvéczer, hogy hisz épen arról is szó volt a négyülésben, s ha a tek. ur arkar, az legkevésbé. (Koccintás, éljen!) No ez új fordulat örömeire is tovább kellett folytatni a vizagadozt, s minthogy már ugysd fél felé járt az idő, bár az urak eléggé mentegőzték, de végre is illelnek tartották volna elmőlnőni a szíves ebédmarasztalást is. A népküldött nagyon jól tudtá a házúrat mulattatni, épen egy, mint inni, — s lőn, hogy az ebédet ott érte a vacsora. A mulatozás egyre kedélyesebb szót űltött; a bor fölött, miként a fölűszóntések, a dal zengett, s a házúrat annyira szokatlan állapotba hozták, hogy ő is versenyt énekelte velők a korszellenszíté dalokat. A vizagolom reggeli 3 óra vetett végett, olyformán, hogy az ilyen dolgokhoz nem szokott házúrat elnyomván a buzgóság, székéről az asztal

alá gurult, mire a derék népvéczer is, teljesen meglegedve a nap és éj sikerével, meléző fejekkel jobbra-balra bázadlőngtek. Hisszük, hogy a rászédett jámbor öreg urnak megengedte a kegyes é, hogy még egyszer ott az asztal alatt legalább is apissánnak álmodja magát; a keserő felőredés ugys galádul lerátandván fényes egébl.

S z i n h á z .

† Össztő 28-án. A párisi naplopó-vígjáték 2 folvónában. Dósa (Morin) Eryüd (Emil Zöldiné (Morin asszony) Bódy né (Monier asszony) mind négyen helyesen tőle be szerepeltek. Szóltat Róza (Liza) szintén jól játszott, igen jól; de azt még nem bocsátják, midőn a legjobban játszó művésznő félre egy szerepe körül s ez nem először történt. Libera Giza (Jesé) kellemesen lepett meg bennünk s nagy látszó több tehetséggel bír mint hogy szorgalmat ne fordítatlan melegebb bőségséggel játszott több sikerült alakítás vettünk észre s csak néhol tanulásnyozás kőrtől szorgalom helyre állt. Ezután Degré „Rendkívüli című” vígjátékát adott. Molnar (Regényes) szokott gazdag alakítás tehetséggel mulattatá a közönséget. Bóthy (Zentay) Benyef (Ladányi) Libera Giza (Emilia) Szóltat Róza (Agnes) nagyból szerepek mind nem amyi tőzöl és erőtlenítésre adták mint p. u. V. Kovács (Gyuri) ki szerepében. Harmath Emma (Eszti) iparkodék a feszes akcióhozist meg nem szokni.

† Össztő 29-én „Bánk bán” Katona Józseftől. Nem emlekeztünk hogy a Kázméry és Mátyásnéppő a maihoz hasonló előadást látott közönség. A fájátna kétségbeesésben megőrt kőltőlekké egész nagybőséggel állt előttük; a lángoló házafás szellemiére magasztos áldig fokozá érzelmünk. Köszönő Molárnak, hogy a magyar szimulidom a legremeklebb remekét szíves tisztaságban, eszontlanká, a szellemnyírálat minden nyoma nélkül mutatta be közönségnek; kétszeres községet, hogy a nemzeti ünneppélyvél vált előadás jövedelmét tudós társaságunk javára adta. A közönség sokorsorosa megtetszőlt a legzebb helyeket s Molárnak mind a darab előadásait mind jeles játékaikat többször kőhivta. A felvonás közt, midőn a zenekar a szózatot játszta, az egész közönség fölállt, s a haza imádatát kőrtől lelkeséssel énekelte. Sokan a szózat után a rákövet követőkét, de Erdélyi zeneke nem láttá jönni engedni a kívánságnak. Nem akarnék egész szereplőket kiemelni, mindegyik egész lélekkel járult a nemzeti előhoz.

Felölő szerkesztő: Kempelen Győző.

ÜZLETI HIRNÖK.

○ Szeged, telelő 1-én. A legközelebb lefolyt Án-drávisár az általa világra nem legkedvezőbb eredményeket szűlt, mert általánosra itele róla, rossz volt. Az előlőben, midőn a pesti gyártmányokban áll a vásár, a közönségnyel alantabb áll a fogalom, a részletes áldávisés éltetlen vala. A magyar áldávisnyók s ezekhez való szükségletek gyorsan elkeltek.

Hazai termeszteményekben esekély forgalom és semmi nagyból áldávisés.

A gabonázillett is győngye volt, van ugyan itt néhány escherszagi gabonáziláló, de misem vették.

Remélhető, hogy a tél hónapokban kivitelű fizet fog támadni, különösen tengerbőltől várható a fog, hogy a gabonanyelk az jobban áldávisál min felé.

A máj betűvisára sokat szilaltattak. Árak a régiek. Gyorsan kelt el mind.

Üzleti termesztemény: Tisztabuza legjobb 4 fnt 50 kr. Közép 3 fnt 30 kr. Kétszeres legjobb 3 fnt 80 kr. Közép 3 fnt 60 kr. Rozs legjobb 3 fnt 80 kr. Közép 3 fnt 10 kr. Árpa legjobb 1 fnt 80 kr. Közép 2 fnt 10 kr. Zab legjobb 1 fnt 30 kr. Közép 1 fnt 15 kr. Törökbuza 2 fnt 2 fnt — kr. Talyi legjobb 2 fnt 60 kr. Közép 2 fnt 50 kr.

Szegedi piaci árak: Borsó 2 fnt 32 kr. Lenese 30 kr. Pasznya 14 kr. Kérek meője 2 fnt 32 kr. Burgonya 2 fnt 20 kr. Marhabusz fnt 16 kr. Julhus 14 kr. Sertésbús 20 kr. Szalonna másszja 26 fnt — kr. Zsir itője 50 kr. Lángfűt másszja 15 fnt — kr. Zsemlilyant 2 fnt 40 kr. Kényfűsér itője 16 kr. Kukoricafűt itője 9 kr. Árpada 2 fnt 12 kr. Kőlecsika itője 16 kr. Rizsiska fnt 32 kr. Fűal fnt 80 kr. Repeolaj 42 kr. Lennagolaj 48 kr. Fagyú másszja 20 fnt 50

kr. Fagyúgyertya öntött fnt 40 kr. mártott 36 kr. Szappan fnt 36 kr. Körösa éle 13 fnt 50 kr. Tőfűfű 12 fnt — kr. Lúgya 7 fnt — kr. Kősen vékja 55 kr. Széna u. n. 2 fnt 20 kr. Szalma m. 55 kr. Kender m. 22 fnt — kr. Egy font kenyér 6 kr.

Videki termeszteményárak.

Alsóausztiai mérő oszt. pénzben	Tiszta buza		Kétszeres		Rozs		Árpa		Zab		Törökbuza	
	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr
Arad	5	4	—	2	94	1	58	1	75	1	54	—
Baja	4	—	2	86	—	2	60	1	60	1	22	2
Beeskerek (Nagy)	4	40	3	—	—	1	80	1	50	2	20	—
Gyula	4	40	3	88	—	—	1	78	1	68	2	10
Győr	4	60	3	—	—	2	80	1	60	1	20	7
Mony	4	20	3	60	—	—	2	—	2	1	80	—
Székely	5	20	—	—	2	99	2	36	1	00	3	30
Perjámos	4	—	—	—	—	1	50	1	30	2	—	—
Szaladka	4	20	3	40	3	10	1	60	1	30	1	20
Temesvár	4	15	3	35	2	85	1	70	1	50	1	75
Ujvidék	4	28	3	7	—	—	1	48	1	7	2	40
Ujbese	4	50	—	—	—	—	1	68	1	60	—	—
Nagy-Sz. Miklós	4	25	3	50	1	80	—	—	1	50	2	40

Bécsi pénzfolyam öszűtő 30-án.

5% oszt. értékek	62	—	Érsaki vasút	191	50
5% nemzetti kölcsön	76	90	Államvasút	272	50
5% metalliques	68	10	Yung. vasút	181	50
4% / 5% metalliques	58	50	Pardubitz	111	50
5% magy. földt. kőp.	69	—	Tiszai	147	—
1839 állampapír	126	50	Déli	140	—
1839-41	124	—	Dunagőzhajózás	384	—
1854-4	88	50	Lloydözvények	140	—
Comoi	16	25	Pesti lánchíd	350	—
Híttelorszég	103	73	Amsterd. 860h. l.	114	—
4% dunagőzh. sorsj.	92	—	Augsburg 100 f.	114	25
Budai	37	75	Karlsruhe 100 f. d. e.	114	25
Hg. Esterh. 40	81	—	Hamburg 20 f.	100	50
Hg. Salzm. 40	37	—	London 10 f. st.	133	—
Hg. Pálffy 40	35	75	Páris 100 frank	53	—
Hg. Clary 40	36	—	S. koronás	18	30
Gr. St. Genois 10	36	—	S. arany	6	41
Hg. Windisch 20	23	25	Napoleon	10	64
Hg. Waldstein 20 f.	25	25	Souverain	15	70
Hg. Keglevich 10	14	—	Fridrichsd.	100	—
Nemzeti-bankrészt	757	—	Angol sovereigns	13	60
Hitelintézt. 200 f. e.	168	30	Rosz. császári	11	14
Al-üst. aszt. esc. bank.	555	—	Érölt	135	25

V i z s z a l l a s .

TISZA SZEGEDNÉL telelő 1-én 13° 6' 0"

H I R D E T É S E K .

8855. sz. (215—3) (216—3)

Ingatlanok eladása.

A szegedi es. kir. megyei Törvényeszt. részűl Gombos János fo-lyamodása folytán, az alperes Gombos József nevére írt, bírólóg kez-álgott 71. szak. 92. sz. a 24 négy-szög 61 makkoshazi 5 irra becsült föld, 16. 17. szak. 561. sz. a 2 hold 100 forintra, 32. szak. 1104. sz. a 174¹/₂ hold a ráfta lévő építkelek együtt 1604 fnt 5 krra becsült kasszóföldök, fűpéres 378 fnt tőke-beli követélese s járnálaki kőlelésté tekintetből a szegedi es. k. megyei Törvényeszt. íródjában (megyez-hatóság) kezelt első ízben áldávis-és határúdló 1861. január 19. ke-ének nemskiteltele eseten pedig a második áldávis határúdló 1861. február 23-ka, mindkét ízben del-öltő 19 óra, fűpéres részről tett és bírólóg megállapított földlelék és annak kijelentése mellett tüzetik ki, hogy a második határúdlóban becs-aron alól is le fognak a legtebből igérőre íttetni.

Főlváltanak tehát mindazok, kik a kérdése ingatlankörz. pályázók-nyakba történt bejegyzésdel fogya-magokat jelölő jogot nyerteknek vé-lik, miszerint azt az eladás napjáz bejelenteni annálkább el ne mulas-sszik, mivel ellenkező esetben a vé-teleimák hírok nélkül leendő földle-lést megmaguk fogják tulajdonítai.

Szeged, 1860. nov. 13-án.

A es. k. megyei Törvényeszt.

Házéladás.

Ahálított — Szegeden, alsóváros a Segő-B.-A. utczalon Polya József és Jani István szomszédaságban 12. n. házszám alatt fekvő házát, mely teleknyóvilág a 82. szak. 4212. sz.

a 228 négy-szög ölnyi területtel van bejegyezve, szabad kézből eladni szándékozván: a venisszindékozott eszenet föléjű, hogy az eladást földlelék iránt véli, a fentlelékelt ugyanazon házban lakásán, magukat érintkezésbe temni szíveskedjenek.

Szeged, 1860. nov. 22-én.

Sári János.

ORGONISTA JÁNOS

szabóme-ster Szegeden,

diszteleltől ajánlja magát a t. e. közönségnek mindennemű divatszertű fer-főltőnyök elcsinálására, melyekbe ő a legtebbész sziszorizott saját vagy hozzáadott kelmékből, a lehetőséggel olcsó árak s meghatározott időre el-csínésztén ígér, s a t. e. közhözseg pártfogását kéri.

— Lakása: a heber egyház vagy három korona-utca, 177-ik sz. a. Zsarnátfőle ház udvarcsig helyiségében.

(196—3)

(221—1)

Burger Zsigmond

könyverkeskedésben következő írodalmi udjónságok azonnal kaphatók:

Czike Daniel. Különféle gyászestekre búcsuzótóli alkalmaztatások. Ára 30 kr.
Kukline predikációi. összedeszté Kukli Jeremiás, Ára 1 fnt 20 kr.
Lukács Pál. Hervadt bókretá, borítéka köve 60 kr.
Kulni Nagy Benő és Sároari Elek. Magyar hölgyek életrajza. Ára 3 fnt.
Poor Irené. A görögök (serofalás) megáldatása és beáldatása a hór-betűsegek természetzi reudzeréből, első füzet, Ára 60 kr.
Rókonsleim Lipót. A magyar írzelmű 1860-ik évben, Ára 30 kr.
Rozsági Antal. Mintegy tíz évvel ezelőt, regény, 3 köt., Ára 3 fnt.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.

Szabó Ignár. Élet és történet, beszédek, Ára 1 fnt.
Tanfolyak. szűk és nevelők ékönyve 1861-re. kiadja a „Tanodai Napló” szerkesztője Lonkay Antal, II. évfolyam, Ára 1 fnt.
Ladányi Imre. Kis tündér, regény, 2 kötet, Ára 2 fnt.
Vakol Imre. Magyar történelmi képmások, a Vízkeleti Béla által rajzolt történelmi képek magyarázata, Ára 60 kr.

Ujonan beérkezett naptárak 1861-re.

Debreceni naptár. Gazdasági naptár. vázsonba köve 1 fnt 25 kr.
Harmoncsk. erdélyi szépirodalmi ékönyv és naptár, vázsonkőstében, Ára 1 fnt 25 kr.
Kis Képes naptár. (Bucssánski-féle), Ára 18 kr.
Nagy Képes naptár. Ára 42 kr.
Orgonasz nagy Képes naptár. szerkeszté Grótkuti Ferenc, Ára 1 fnt 50 kr.
Protestáns-naptár. szerkeszté Ballagi Mór, Ára 50 kr.
Szegényi-naptár. szerkeszté Khern Ede, Ára 50 kr.
Trautner és Karolyi nemzeti kalendárium.

Továbbá két érdekes műlap, u. m.

Erdélyi fejedelmek, diszes könyvomat, vastag fehér papíron, Ára 2 fnt.
— esméi papíron, Ára 2 fnt 50.
Barabás Miklós arcképe, saját rajza után, könyvomat, Ára 2 fnt.

Videki megrendelések azonnal teljesítettnek.

(220—3)

Zongorák

nyak és átjatszottok, eladásra vagy kikölcsönzésre mindenkör kapha-tók Wawra Józsefnél, a szeg-űttében lévő Georgyivits-féle